

Klimaactieplan

bpfBOUW - update 2024

Toelichting bij bpfBOUW Verantwoord Beleggen beleid 2021-2025

In dit klimaatactieplan beschrijft bpfBOUW hoe we in lijn willen handelen met het Klimaatakkoord van Parijs en de opwarming van de aarde tot 1.5 graden willen beperken. Het tegengaan van klimaatverandering is een belangrijk onderdeel van ons [Verantwoord Beleggen beleid 2021-2025](#). We willen bijdragen aan de klimaatdoelstellingen om de wereldwijde CO₂-uitstoot voor 2030 te halveren en net zero te bereiken voor 2050. Ook vinden we het belangrijk om in te zetten op de kansen die de energietransitie biedt. Met onze beleggingen kunnen we een bijdrage leveren aan de versnelling van de energietransitie. Dat is nodig voor een duurzame toekomst. Ons klimaatactieplan sluit aan bij de afspraken van het financiële sectorcommitment aan het Nederlands klimaatakkoord uit 2019. We publiceerden dit plan volgens afspraak voor het eerst in 2022 en het plan wordt op jaarlijkse basis geactualiseerd.

In deel I van dit klimaatactieplan delen we de resultaten van de afgelopen beleidsperiode. In deel II belichten we de klimaatactieplannen per beleggingscategorie.

Deel I. Aanleiding, beleidsvorming en voortgang

Een degelijke pensioenuitvoering en duurzaam wonen, werken en leven: dat is waar wij als pensioenfonds voor de Nederlandse bouwsector voor staan. Om dit te bereiken, kijken we naar wat onze deelnemers en de samenleving belangrijk vinden. Klimaatverandering is één van de grootste uitdagingen waar de mensheid nu voor staat. De gevolgen zijn al zichtbaar en nemen in de toekomst alleen maar toe.

Klimaatverandering heeft nu al een negatieve impact op allerlei sectoren, waaronder de bouw- en vastgoedsector. Extreme neerslag leidt bijvoorbeeld tot wateroverlast en schade aan gebouwen. Ook moeten sectoren inspelen op aanscherping van regels voor bijvoorbeeld energiebesparing en verduurzaming van gebouwen en infrastructuur.

Klimaatverandering zet de leefbaarheid van de wereld onder druk. Het IPCC¹ stelt dat het nog mogelijk is om de opwarming van het klimaat

te beperken tot 1,5 graad. Wel moet dan in dit decennium een verregaande en wereldwijde energietransitie plaatsvinden. Daarbij valt te denken aan het minder gebruiken van kolen voor elektriciteitsopwekking, meer energie uit hernieuwbare bronnen en het versneld elektrisch maken van transport. Ook het terugdringen van energieverbruik is cruciaal. Uit het laatste IEA rapport over hernieuwbare energie² blijkt dat de mondiale capaciteit een bemoedigend groeipad volgt. De verwachting is dat deze capaciteit groeit met een factor 2,7. Dat zit (nog) net onder de afspraken uit COP28 (3x in 2030).

De urgentie om snel te verduurzamen neemt alleen maar toe nu de Europese klimaatdienst Copernicus³ onlangs berichtte dat augustus 2024 wereldwijd de warmste augustusmaand ooit gemeten was. Volgens wetenschappers breekt een kritieke en onvoorspelbare fase in de klimaatcrisis aan⁴.

¹ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC).

² International Energy Agency (IEA).

³ The Copernicus Climate Change Service.

⁴ Wetenschappers: kritieke en onvoorspelbare fase klimaatcrisis breekt aan.

Behaalde resultaten tot nu toe

We behaalden al een aantal belangrijke doelstellingen op het gebied van klimaat. Zo berichtten we in ons [Verslag Verantwoord Beleggen 2023](#) over:

- De 32% reductie van de CO₂-uitstoot van onze beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties (t.o.v. 2019). Hiermee presteren we al boven onze doelstelling voor 2025 (-30%);
- Dat we samen met de beleggingscategorieën vastgoed, staatsobligaties, private equity, infrastructuur, hypotheke en opportuniteiten voor 82% van onze beleggingsportefeuille een CO₂-voetafdruk rapporteren;
- Een verdere afname van onze beleggingen in bedrijven in de energiesector (bedrijven in de olie-, gas- en steenkoolindustrie) van € 1,37 miljard (marktwaarde per eind 2020) tot € 0,76 miljard;
- De Nederlandse vastgoedbeleggingen waarvan inmiddels 86% een energielabel-A of beter heeft. Ook sloot Bouwinvest zich in 2023 aan bij het [Global Real Estate Engagement Network \(GREEN\)](#), een internationaal samenwerkingsverband van beleggers in de vastgoedsector;

- De 29% van onze beleggingen die bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.⁵ Hiervan beleggen wij circa 1,7 miljard euro in Sustainable Development Goal 7 (betaalbare en duurzame energie);
- Onze stem- en engagementactiviteiten waarin we bedrijven om toezeggingen vragen in lijn met het klimaatakkoord van Parijs. Engagement voeren we uit in samenwerking met andere beleggers in samenwerkingsverbanden zoals [Climate Action100+](#) en de Dutch Climate Coalition⁶ (DCC);
- Het verder afbouwen van onze beleggingen in bedrijven die hun omzet deels uit kolenmijnen (>5%) en teerzand (>1%) halen⁷.

Jaarlijks rapporteren we volgens de richtlijnen van de [TCFD](#)⁸ als onderdeel van het [Verslag Verantwoord Beleggen](#). We beschrijven hoe we klimaatrisico's identificeren en de processen om deze risico's te meten en beheersen. In het Verslag beschrijven we ook de doelstellingen die we onszelf stellen om klimaatrisico's het hoofd te bieden.

⁵ Sustainable Development Goals (SDGs).

⁶ DCC is een samenwerkingsverband op het gebied van engagement van Nederlandse financiële instellingen.

⁷ Het gaat hier om de winning van steenkool voor elektriciteitsproductie (thermal coal). Steenkool voor productie van staal (metallurgical coal) wordt hierin niet meegenomen.

⁸ Task Force on Climate-related Financial Disclosures. TCFD is in 2023 opgeheven als organisatie en ondergebracht in de [IFRS foundation](#).

Nederlands Klimaatakkoord

In 2019 tekende bpfbOUW het financiële sector commitment bij het Nederlandse Klimaatakkoord. In 2022 ontwikkelde de financiële sector voor alle deelnemers een [leidraad](#) met richtlijnen waaraan de klimaatactieplannen moeten voldoen. Sinds 2023 hanteren we de [herziene leidraad](#) als uitgangspunt voor dit klimaatactieplan. Zodra de nieuwe leidraad voor 2025 wordt gepubliceerd zullen wij ons klimaatactieplan daarmee in lijn gaan brengen.

De huidige herziene leidraad vraagt beleggers om per 2023 actieplannen met klimaatdoelstellingen op te stellen voor de CO₂-voetafdruk van de beleggingscategorieën aandelen, bedrijfsobligaties en vastgoed. En waar mogelijk ook actieplannen vast te stellen voor alle andere beleggingscategorieën. De voortgang op deze klimaatdoelstellingen en actieplannen verduidelijken we per beleggingscategorie in het volgende hoofdstuk.

Op basis van de belangrijkste wijzigingen in de herziene leidraad maakten wij de volgende aanpassingen in de klimaatdoelstellingen en actieplannen:

- Voor staatsobligaties rapporteren wij vanaf boekjaar 2023 over de CO₂-voetafdruk en actieplannen volgens de meest recente 2022 PCAF⁹ standaard;
- Vanaf boekjaar 2023 verduidelijken wij voor welke beleggingscategorieën we wel of niet over scope 3 emissies kunnen rapporteren¹⁰;
- Wij maken bij het behalen van de gestelde CO₂-reductiedoelstellingen geen gebruik van de aankoop van carbon credits en/of carbon offsets. Op dit moment hebben wij geen systematisch inzicht in het gebruik van carbon credits en/of carbon offsets door bedrijven in onze beleggingsportefeuille. Het heeft onze voorkeur dat bedrijven in onze portefeuille inzetten op emissiereductie gerelateerd aan de bedrijfsactiviteiten.

Behalve voor aandelen en bedrijfsobligaties besloot bpfBOUW in lijn met de andere partijen van het financiële commitment meer tijd uit te trekken voor het opstellen van specifieke klimaatdoelstellingen voor de resterende beleggingscategorieën. Inmiddels is in juni 2024 het nieuwe [Net Zero Investment Framework 2.0](#) (NZIF 2.0) gepubliceerd met daarin de laatste richtsnoeren voor het formuleren van Net Zero alignment doelen voor beleggers. We gaan dit raamwerk nader onderzoeken en rapporteren hier meer over in de volgende versie van ons klimaatactieplan.

⁹ [Partnership for Carbon Accounting Financials \(PCAF\) and the 2022 standard for The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry.](#)

¹⁰ Scope 1: directe CO₂-uitstoot, veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie. Scope 2: indirecte CO₂-uitstoot, door opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit- of warmte. Scope 3: de uitstoot die wordt veroorzaakt door gebruik van de producten van het bedrijf (bron: Greenhouse Gas Protocol).

Deel II. Klimaatactieplannen per beleggingscategorie

BpfBOUW belegt het pensioengeld in verschillende beleggingscategorieën. Deze hebben elk verschillende karakteristieken wat betreft verantwoord beleggen. Bij beursgenoteerde aandelen beschikken wij bijvoorbeeld over andere instrumenten om invloed uit te oefenen dan bij niet beursgenoteerde bedrijven (private equity). Ook voor het thema klimaat verschillen per beleggingscategorie de kansen en uitdagingen.

Hieronder geven we een beschrijving van de verschillende doelstellingen per beleggingscategorie. Dit is uitgesplitst naar doelstellingen (A) en klimaatactieplannen (B).

A. Doelstellingen

¹¹ Voor onze vastgoedportefeuille willen wij eind 2025 voor minimaal 75% in SDIs belegd zijn (GRESB 4 of 5 sterren). En voor onze beleggingsportefeuille exclusief vastgoed stellen wij een SDI doelstelling vast van 18%. De doelstellingen zijn gebaseerd op een strategische weging van 19% naar vastgoed en 81% naar overige beleggingscategorieën zoals aandelen, obligaties en alternatieve beleggingen.

¹² BpfBOUW's uitvoerders APG en Bouwinvest werken met de Sustainable Development Investment (SDI) taxonomie van het [Asset Owners Platform](#) om vast te stellen of een bedrijf met zijn producten en diensten bijdraagt aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

¹³ Eerder waren deze omzetsdrempels respectievelijk 30% en 20%.

¹⁴ [Partnership for Carbon Accounting Financials \(PCAF\) and the 2022 standard for The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry](#).

Overkoepelende doelstelling

- Voor eind 2025 draagt tenminste 30%¹¹ van onze totale beleggingsportefeuille bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, waaronder aan Sustainable Development Goal 7: betaalbare en duurzame energie. Beleggingen die aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen bijdragen noemen wij Sustainable Development Investments (SDIs).¹²

Aandelen en Bedrijfsobligaties

- Een absolute 50%-reductie van de CO₂-voetafdruk in 2030 t.o.v. 2019. Richtpunt voor 2025 is een absolute reductie van 30% van de CO₂-voetafdruk t.o.v. 2019;
- Verdere afbouw van bedrijven in de portefeuille die een deel van hun omzet uit de winning van steenkolen en/of de winning van teerzand halen (omzetsdrempels verlaagd tot respectievelijk 5% en 1%).¹³

Vastgoed

- Voor onze Nederlandse vastgoedportefeuille streven we naar een 35% lagere gemiddelde energie intensiteit (kWh/m²) van de portefeuille over het jaar 2030 ten opzichte van het gemiddelde van het jaar 2015. Richtpunt voor de korte termijn (2025) is een energie intensiteit reductie van 30% ten opzichte van 2015;

- Voor onze internationale vastgoedportefeuille streven we ernaar dat vanaf het jaar 2030 de jaarlijkse gemiddelde broeikasgasemissie intensiteit (kg CO₂/m²) van de portefeuille onder het 1,5-graden pad van Parijs ligt, dat alle managers zich gecommitteerd hebben aan een wetenschappelijk gefundeerde doelstelling in lijn met het klimaatakkoord van Parijs (1,5-graden) en dat we volledig inzicht hebben in het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van onze beleggingen.

Bovenstaande tussendoelstellingen voor vastgoed liggen in lijn met de langetermijn ambitie om de vastgoedportefeuille uiterlijk in 2045 te laten voldoen aan de klimaatdoelstellingen van Parijs (1,5-graden).

Staatsobligaties

- In 2024 hebben we voor staatsobligaties de CO₂-voetafdruk voor scope 1, 2 en 3 emissies gerapporteerd in lijn met de recente 2022 PCAF standaard;¹⁴
- Daarnaast hebben we samenwerking gezocht met andere beleggers om bij te dragen aan een markt conforme benadering voor het vaststellen van klimaatdoelstellingen voor staatsobligaties. Wij blijven hierover via APG in gesprek met sectorgenoten en dragen via PRI en IIGCC werkgroepen bij aan een standaard.

Private Equity

- In 2024 hebben we mogelijkheden onderzocht voor het opstellen van een klimaatdoelstelling voor private equity. In het afgelopen jaar voerden we al een nulmeting uit onder de huidige beleggingen. In ons volgende klimaatactieplan rapporteren we hierover meer.

Hypotheke

- In 2024 hebben we onderzoek gedaan naar een baseline en de mogelijkheden voor een klimaatdoel voor hypotheke. Het uitgangspunt is een doelstelling in 2025, afhankelijk van de onderzoeksresultaten;
- Deze beleggingen verlopen via externe managers. Voor deze constructie bestaat nog geen erkende marktstandaard voor een klimaatdoel. We beraden ons op de inhoud van het onderzoek en werken samen met andere beleggers aan de mogelijkheden voor een klimaatdoel.

B. Klimaatactieplannen

Aandelen en Bedrijfsobligaties

CO₂-voetafdruk reductiedoelstelling:

We rapporteren over de CO₂-voetafdruk van onze aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille. Het is ons doel om in 2030 de CO₂-voetafdruk van deze beleggingen te halveren ten opzichte van de voetafdruk in 2019 (-50%). Daarbij hebben wij als doel om voor het einde van 2025 de CO₂-voetafdruk van deze beleggingen met 30% te reduceren t.o.v. het basisjaar 2019. Hierbij kiezen we voor een absolute reductiedoelstelling.¹⁵ We sturen op absolute reductie omdat per 2030 wereldwijd een daadwerkelijke halvering¹⁶ van de emissies is gevraagd om het doel van 1,5 graad nog te kunnen behalen. Voor meer informatie over onze methodiek voor het meten van de afname van de CO₂-voetafdruk (scope 1 t/m 3), zie pagina 59 van ons [Verslag verantwoord Beleggen 2023](#).

Het [Klimaatcommitment financiële sector](#) werd in 2019 gelanceerd. De deelnemende partijen spraken hierin af om de CO₂-voetafdruk van de relevante beleggingen te meten en actieplannen te formuleren voor het opstellen van klimaatdoelstellingen. Het jaar 2019 is tevens vastgesteld als het basisjaar voor het opstellen van de CO₂-emissie reductiedoelstellingen. Omdat

alle aangesloten beleggers en pensioenfondsen dezelfde nullijn hanteren is het beter mogelijk om de doelstellingen met elkaar te vergelijken.

Momenteel wordt de CO₂-uitstoot van groene obligaties in de financiële sector structureel te hoog ingeschat. Er bestaat nog geen consensus over de meetmethodes en standaarden die de aangesloten partijen moeten hanteren. Ook biedt de 2022 PCAF methodiek hiervoor geen uitsluitel. We nemen onze beleggingen in obligaties met een duurzaam oogmerk mee in de berekening van de CO₂-voetafdruk op basis van de uitstoot van het hele bedrijf. Deze uitstoot kan veel hoger zijn dan de CO₂-voetafdruk van de projecten die met de opbrengst van de obligatie worden gefinancierd. Voor nu houden we de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Uiteindelijk willen we voorkomen dat we groene obligaties, waarbij we direct financiering verschaffen voor projecten zoals hernieuwbare energie, ten onrechte moeten verkopen vanwege een veronderstelde hoge CO₂-voetafdruk. Voor meer informatie over onze huidige CO₂-meetmethode voor groene obligaties, zie pagina 70 van ons [Verslag Verantwoord Beleggen 2023](#).

¹⁵ Dit type doelstelling heeft betrekking op de absolute CO₂-uitstoot (in tonnen CO₂) van een bedrijf.

¹⁶ Conform IPCC rapport "Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change" van april 2022 is in 2030 een reductie van de CO₂-emissies nodig van 48% ten opzichte van 2030.

ESG-integratie:

Wij beoordelen alle bedrijven in onze aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille op criteria op het gebied van milieu, mensenrechten en goed ondernemingsbestuur (zogenoeten 'Environmental, Social and Governance'-criteria). Dit noemen we het insluitingsbeleid. Wij willen alleen nog in bedrijven beleggen die leiderschap op duurzaamheid tonen (deze bedrijven noemen we koplopers) of bedrijven die aan onze minimale ESG-criteria voldoen (middenmoters) of bedrijven waarvan wij verwachten dat ze snel genoeg kunnen verduurzamen. Wij spreken regelmatig met deze bedrijven over de voortgang op de door ons gevraagde verbeteringen. Dit noemen we engagement. Voor ons is engagement een voorwaarde om in deze ondernemingen te kunnen beleggen.

In 2024 hebben we de klimaatcriteria in het nieuwe insluitingsbeleid aangescherpt. We verwachten nu van bedrijven dat ze bijdragen aan de mitigatie van klimaatverandering, bewegen naar Net Zero en proactief anticiperen op de effecten van klimaatverandering.

Er gelden nu strikte ESG-criteria. Als bedrijven hier niet aan voldoen dan zijn zij niet belegbaar. Voorbeelden van criteria zijn: 1) niet meer dan 5% van de omzet uit steenkoolwinning 2) niet meer dan 1% van de omzet uit teerzandwinning 3) geen arctische olie- & gaswinning 4) geen uitbreidingsplannen voor energie uit steenkolen en mijnbouw 5) geen ernstige controversen.

In 2024 hebben we verder gewerkt aan de afbouw van onze beleggingen in bedrijven die hun omzet deels uit kolenmijnen (> 5%) of teerzanden (>1%) halen. We hebben vooruitgang geboekt t.o.v. ons beleidsdoel: 'voor einde 2025 bouwen we beleggingen in de winning van kolen en teerzand af'.

Uiteraard is het thema klimaat breder dan alleen de CO₂-uitstoot. De meeste bedrijven worden geraakt door zowel fysieke-als transitierisico's. Fysieke risico's hangen bijvoorbeeld samen met

het stijgen van de zeespiegel, hevige regenval of droogte. Een voorbeeld van een fysiek risico is een bedrijf dat fabrieken heeft in laaggelegen gebieden die kwetsbaar zijn voor overstromingen. Transitierisico's manifesteren zich bijvoorbeeld door de invoering van belasting op de uitstoot van CO₂ en/of veranderingen in het overheidsbeleid die van invloed zijn op macro-economische groei of inflatie. Onze uitvoerders nemen deze risico's en kansen ook mee als onderdeel van de methodiek op basis waarvan zij bedrijven beoordelen.

Engagement:

We zijn actief in gesprek met de bedrijven waarin we beleggen. We hanteren daarvoor criteria die zijn opgesteld door de [Climate Action 100+ \(CA100+\) benchmark](#), aangevuld met verwachtingen uit het [IEA Net Zero Rapport](#). Via CA100+ kunnen we onze verwachtingen samen met gelijkgestemde beleggers met meer kracht overbrengen.

Denk hierbij aan het formuleren van KPI's¹⁷ binnen het remuneratiebeleid, transparantie over de beoogde investeringen en geen nieuwe investeringen in olie & gasvelden of infrastructuur. Bovendien is onze uitvoerder APG mede-oprichter van de Dutch Climate Coalition (DCC), welke in 2022 is opgericht. Wij zien het DCC-lidmaatschap als een aanvulling op CA100+ en een kans om gezamenlijk engagement te voeren met bedrijven die we nog niet voldoende kunnen bereiken. Ook in 2024 voerden we gesprekken met verschillende olie- en gasbedrijven (bijvoorbeeld TotalEnergies, Equinor, Eni en Occidental Petroleum) in deze consortia. Meer informatie over engagement is beschikbaar in ons [Verantwoord Beleggen en Stewardship Beleid](#).

Stemmen:

Elk jaar stemmen wij op aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) van de bedrijven waarin wij beleggen. Stemmingen hebben bijvoorbeeld betrekking op de aanstelling van bestuursleden, het beloningsbeleid of de jaarrekening en controle daarvan.

¹⁷ Kritische prestatie indicatoren.

In toenemende mate leggen beursgenoteerde bedrijven hun klimaattransitieplannen ter stemming voor aan hun aandeelhouders. Hierin zetten bedrijven uiteen hoe zij willen bijdragen aan klimaatmitigatie, bijvoorbeeld door het stellen van CO₂-reductiedoelstellingen, inclusief een plan voor het realiseren daarvan. Wij beoordelen deze plannen kritisch. We verwachten dat de doelen die een bedrijf stelt in lijn zijn met het beperken van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5 graad.

We verwachten ook dat bedrijven zowel middellange- als langetermijn-klimaatdoelen stellen. We vinden het ook belangrijk dat bedrijven de emissies gerelateerd aan de toeleveringsketen en/of aan het gebruik van hun producten verlagen.

Hoe bedrijven omgaan met het klimaat nemen we altijd mee in onze stemoverweging, ook als een bedrijf geen klimaatplan ter stemming voorlegt aan de aandeelhouders. In 2023 publiceerden we ons mondiale [stembeleid](#). We zetten daarin onze klimaatgerelateerde verwachtingen voor bedrijven uiteen en baseren ons stemgedrag daarop. We verwachten we van bedrijven met een grote klimaatimpact dat zij transparant zijn over hun klimaatstrategie en dat ze concrete CO₂-reductieplannen hebben. Als niet aan onze verwachtingen wordt voldaan, stemmen we tegen de (her)benoeming van de voorzitter. We zijn transparant over de stemmen die we uitbrengen¹⁸.

Staatsobligaties en Obligaties opkomende markten

CO₂-voetafdruk meten:

In het Klimaatakkoord committeerden wij ons aan het berekenen en publiceren van de CO₂-voetafdruk van alle relevante beleggingscategorieën, inclusief staatsobligaties. In 2021 publiceerden we voor het eerst de CO₂-voetafdruk van staatsobligaties. Destijds bestond er nog geen globale PCAF standaard voor deze beleggingscategorie. Om toch te beginnen met rapporteren, gebruikten we destijds handvatten uit een PCAF NL rapport en stelden we zelf een methode samen.

In december 2022 kwam de nieuwe [PCAF standaard](#) uit. De methode definieert hoe financiële instellingen kunnen rapporteren over scope 1, 2 en 3 CO₂-emissies voor staatsobligaties. We rapporteren de resultaten voor scope 1, 2 en 3 volgens de nieuwe methode in het [Verslag Verantwoord Beleggen 2023](#).

Engagement:

Bij beleggingen in aandelen kunnen we als aandeelhouder onze verwachtingen ten aanzien van klimaat kenbaar maken en hierover met bedrijven engagements starten. Voor engagement met landen zijn dergelijke instrumenten minder beschikbaar. Van landen verwachten we echter wel een commitment op het klimaatakkoord van Parijs. We sluiten staatsobligaties van overheden zonder ambitieus klimaatbeleid niet uit.

Staatsobligaties zijn een uitdagende beleggingscategorie om een klimaatdoel te formuleren waarmee in de reële wereld de CO₂-uitstoot kan worden teruggedrongen. Beleggers kunnen beleggen in schuldpapier van overheden. Maar overheden bepalen zelf hun beleid, bijvoorbeeld via de (inter)nationale politiek.

In 2024 heeft APG een verkennende studie uitgevoerd en is APG in gesprek met andere beleggers om bij te dragen aan een markconforme benadering voor een klimaatdoel voor staatsobligaties. APG neemt ook deel aan werkgroepen van de PRI en IIGCC om hieraan bij te dragen.

Er zijn inmiddels verschillende databronnen beschikbaar die verschillende inzichten bieden. Er bestaat helaas nog geen breed geaccepteerde industriestandaard. APG blijft namens ons actief bijdragen aan de vormgeving van een industriestandaard.

ESG-integratie:

Verder integreren we klimaatrisico-indicatoren, waaronder de CO₂-emissies van een land, fysieke- en transitierisico's in het beleggingsproces voor

¹⁸ Klik [hier](#) voor meer details.

staatsobligaties en obligaties opkomende markten. CO₂-emissies zijn hier een element binnen een breder scala aan transitierisico's waarop wij landen op beoordelen. Andere elementen zijn bijvoorbeeld de kwaliteit van de overheid, de financiële positie en de klimaatadaptatiecapaciteit van een land.

Private Equity

Voor private equity-beleggingen in niet-beursgenoteerde ondernemingen is veelal in mindere mate klimaatdata beschikbaar. Dit komt onder andere doordat voor deze beleggingen veel minder stringente publieke rapportagevereisten gelden. Ook vinden private equity beleggingen veelal plaats via externe managers. Dit betekent dat we niet direct in het bedrijf beleggen, maar in een beleggingsfonds van een gespecialiseerde manager van een portefeuille met verschillende onderliggende beleggingen.

CO₂-voetafdruk reductiedoelstelling:

Ondanks het gebrek aan publieke klimaatdata voor deze beleggingscategorie zetten we in op het harmoniseren en standaardiseren hiervan. Zo draagt een substantieel deel van de externe managers waarin wij beleggen bij aan het [ESG Data Convergence Project](#)¹⁹, waarvan onze uitvoerder APG medeoprichter was. Deze managers rapporteren vanaf 2023 over de CO₂-voetafdruk van hun portefeuille. Inmiddels hebben we CO₂-data van meer dan 700 bedrijven. We rapporteren momenteel scope 1, 2 en 3 op basis van de methode van onze uitvoerder volgens sectorgemiddelden.

In 2024 hebben we mogelijkheden voor het opstellen van een klimaatdoelstelling voor private equity onderzocht. In het afgelopen jaar voerden we een nulmeting uit onder de huidige beleggingen. Voor het opstellen van klimaatdoelstellingen evalueren we de mogelijkheden om de IIGCC richtlijn²⁰ te hanteren. Deze richtlijn is in juni 2024 geüpdatet binnen het Net Zero Investment Framework 2.0 (NZIF 2.0). We onderzoeken momenteel NZIF 2.0 en rapporteren hierover volgend jaar meer.

Engagement:

Wij zijn ook in gesprek met private equity managers op klimaatgerelateerde thema's zoals netto-nul doelstellingen, een toename van het aantal managers met Science Based Targets (SBTI) portefeuille targets en rapportage over de CO₂-voetafdruk. Inmiddels ontvangen we van alle GP's²¹ een ESG rapportage en zien we een toename in het aantal managers dat een SBT heeft geformuleerd.

Hedge Funds

Voor hedgefondsen hebben wij geen klimaatactieplan opgesteld. Er is sprake van integratie van klimaatcriteria in de portefeuille en engagement met hedgefondsmanagers.

Hedgefonds-beleggingen hebben andere karakteristieken dan beleggingen in andere beleggingscategorieën. Hedgefondsen beogen een rendement te leveren dat onafhankelijk is van de richting van de financiële markten. Om dit te bewerkstelligen, kunnen hedgefondsen in een groot aantal instrumenten beleggen. In lijn met het Klimaatcommitment van de financiële sector heeft het rapporteren van de CO₂-voetafdruk en het opstellen van reductiedoelstellingen voor deze beleggingscategorie minder prioriteit, vanwege de specifieke karakteristieken van deze beleggingscategorie en het ontbreken van internationaal erkende standaarden.

ESG-integratie:

Klimaatrisico is onderdeel van het beleggingsproces en bij de selectie en monitoring van onderliggende managers. In de totale portefeuilleconstructie is aandacht voor de impact van extreme natuurrampen. Daarnaast is er in hedge-fondsen expliciet ruimte voor beleggingen die positief bijdragen aan de SDG's, waaronder het Duurzaam Ontwikkelingsdoel 'Betaalbare en duurzame energie' zoals betaalbare zonne-energie. In 2023 belegden we via hedge funds €663 miljoen in SDI's. Onze vermogensbeheerder APG is bezig

¹⁹ Een initiatief binnen de private equity-markt dat zich richt op het standaardiseren van ESG-informatie.

²⁰ [The Institutional Investors Group on Climate Change \(IIGCC\) publiceert als onderdeel van het Net Zero Investment raamwerk richtlijnen voor de beleggingscategorie Private Equity.](#)

²¹ 'GP' staat voor 'General Partner', ofwel de manager van het private equity fonds.

met een integrale risico-assessment van de hedgefondsen propositie waarbij klimaatrisico-integratie ook wordt meegenomen.

Engagement:

Onze vermogensbeheerder APG voert engagement met de externe hedgefonds manager (fund-of-hedge funds) en de externe manager voert engagement uit met onderliggende managers. Bijvoorbeeld, bij catastrophe insurance zal de externe manager aandacht hebben voor integratie van klimaatrisico's.

Hypotheek

Via onze vermogensbeheerder beleggen wij in twee gespecialiseerde aanbieders van Nederlandse hypotheek. De externe aanbieders berekenen de CO₂-voetafdruk van de hypotheekportefeuille volgens de PCAF-standaard voor hypotheek. Dit gebeurt aan de hand van het energielabel van de woning, de woningoppervlakte en het gemiddeld energieverbruik. Het daadwerkelijke stroomverbruik van huishoudens is ook relevant. Dit soort data is weliswaar soms beschikbaar bij de hypotheekverstrekker, maar vanwege privacyoverwegingen mag deze data niet aan ons verstrekt worden.

In 2024 hebben we voor het eerst de CO₂-voetafdruk volgens deze methode berekend en gerapporteerd. De scope 1 en 2 emissies van hypotheek bevatten het energiegebruik van het gefinancierde huis. Upstream en downstream scope 3 emissies zijn niet relevant omdat beleggers hier bijna geen invloed op kunnen hebben.

Ook deden we dit jaar onderzoek naar een baseline en de mogelijkheden voor een klimaatdoel voor hypotheek. Het uitgangspunt is een doelstelling in 2025, afhankelijk van de onderzoeksresultaten.

De beleggingen verlopen via externe managers. Voor deze constructie bestaat nog geen erkende

marktstandaard voor een klimaatdoel. We beraden ons op de inhoud van het onderzoek en werken samen met andere beleggers aan de mogelijkheden voor een klimaatdoel.

Vastgoed

CO₂-reductiedoelstelling:

Door het hoge energieverbruik draagt de vastgoedsector substantieel bij aan klimaatverandering, zowel door de bouw en de materialen, als door het gebruik. Het is onze ambitie om de hele vastgoedportefeuille uiterlijk in 2045 te laten voldoen aan de klimaatdoelstellingen van Parijs (1,5-graden). Dit betekent dat alle vastgoedinvesteringen in 2045 aardgasloos en zeer energiezuinig moeten zijn, en dat de resterende energie afkomstig is van duurzame bronnen.

We sluiten hierbij aan bij wetenschappelijk onderbouwde marktstandaarden. Voor zowel de Nederlandse als de internationale vastgoedportefeuille hanteert onze vermogensbeheerder het 1,5-graden pad van de Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM).

Ondertussen streven we voor onze Nederlandse vastgoedportefeuille naar een reductie van het energieverbruik met 35% (gemiddelde energieintensiteit (kWh/m²) over 2030 ten opzichte van 2015, waarbij we in 2025 al 30% energiereductie nastreven²². Voor de internationale portefeuille streven we naar een portefeuille die uiterlijk vanaf 2030 onder het 1,5-graden pad van Parijs zit.

CO₂-voetafdruk meten:

De CO₂-voetafdruk van de vastgoedportefeuille wordt berekend met behulp van de analysefunctionaliteit in de portal van de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB). Hierdoor worden alleen de investeringen meegenomen die meedoen aan het GRESB-assessment (ca. 95% van de vastgoedportefeuille). Voor meer informatie over onze huidige CO₂-meetmethode voor vastgoed, zie pagina 72 van ons [Verslag Verantwoord](#)

²² Op de lange termijn is in Nederland te weinig energie beschikbaar om alle gebouwen in de huidige staat te voorzien van duurzame energie. Daarom wordt voor de Nederlandse portefeuille gestuurd op een reductie van de energie-intensiteit, wat vervolgens ook zorgt voor een reductie van de CO₂-emissies.

Beleggen 2023. Voor vastgoed zijn, naast scope 1 en 2, ook scope 3 emissies (die samenhangen met het energiegebruik van huurders) meegenomen.

Integratie in investeringsvoorstellen:

Het thema klimaatverandering is breder dan energieverbruik en CO₂-uitstoot. Er wordt bij vastgoed zowel gekeken naar klimaatmitigatie als klimaatadaptatie. Beide onderwerpen zijn integraal onderdeel van investeringsbeslissingen. We hanteren bijvoorbeeld bij nieuwe internationale investeringen een geïntegreerde aanpak van ESG door iedere nieuwe investering te meten aan bestaande investeringen en te monitoren aan de ESG doelstellingen van de mandaten. Wij houden daarbij rekening met de verschillen in regio's en strategieën. Ook voor nieuwe investeringen in Nederland hanteren wij een geïntegreerde ESG aanpak met strengere criteria op energie-efficiëntie dan wettelijk is vereist en beoordelen de fysieke klimaatrisico's van de investeringen volgens de FCAB methodiek van de DGBC.

De mate waarin we zelf actie kunnen ondernemen om de klimaatdoelen te realiseren is afhankelijk van onze zeggenschap. In de Nederlandse vastgoedportefeuille hebben we bijvoorbeeld meer invloed dan bij internationale investeringen, omdat we daar minderheidsaandeelhouder zijn. Daarom is de aanpak ook verschillend.

Actie en engagement - Nederlandse vastgoedportefeuille:

Voor de Nederlandse vastgoedportefeuille heeft onze uitvoerder routekaarten opgesteld waarin het pad naar het 'Paris Proof' maken van de volledige portefeuille is uitgestippeld.

Inmiddels zijn we in de fase gekomen waarbij voor elk gebouw specifiek in kaart wordt gebracht welke investeringen nodig zijn om de klimaatdoelstellingen te halen. De investeringen die voor rekening komen van de eigenaar zijn opgenomen in de meerjarenonderhouds-

plannen en worden waar mogelijk uitgevoerd op natuurlijke vervangingsmomenten. Tevens zijn de routekaarten opgenomen in een tool om de ontwikkelingen van maatregelen te monitoren en om vooruit te kijken. Omdat de doelstelling over werkelijk totaal energiegebruik gaat, is dit ook deels een zaak van de huurders.

Het is onze taak om huurders hiervan bewust te maken en duidelijk te maken dat we zij aan zij aan hetzelfde doel moeten werken. Ook gaan we in gesprek met huurders over het delen van energiedata, zodat we vollediger kunnen monitoren en rapporteren. Bij commerciële huurders gaat dit makkelijker dan bij particuliere huurders.

Actie en engagement - Internationale vastgoedportefeuille:

Door middel van engagement stuurt onze vastgoedvermogensbeheerder de internationale managers aan op de realisatie van de ESG-doelstellingen en de mitigatie van ESG-risico's, zowel proactief als incident gedreven. Om grotere invloed te kunnen uitoefenen participeert onze vastgoedvermogensbeheerder waar mogelijk actief, in de beleggingsadviescommissies van deze vastgoedbeleggingen en gebruiken we ons stemrecht. Daarnaast gaan we actief het gesprek aan met managers die minder goed presteren op ESG waarin ook naar de beschikbaarheid van milieudata wordt gekeken.

Ook monitoren wij de klimaatcommitments van de beleggingen en stimuleren wij managers om zich te committeren aan een wetenschappelijk gefundeerde doelstelling in lijn met onze eigen klimaatdoelstellingen.

Daarnaast is Bouwinvest lid van GREEN, een internationaal samenwerkingsplatform van vastgoedmanagers en investeerders. Waarbij het doel is om door middel van collectieve engagement vastgoedbedrijven aan te sporen hun duurzaamheid te verbeteren en hun blootstelling aan klimaatrisico's te verminderen.

Verantwoording

Het bestuur van bpfBOUW stelde de laatste update van het klimaatactieplan vast op 12 december 2024. Het bestuur ziet toe op de voortgang van de actieplannen en doelen. We vinden het belangrijk om duidelijk en open te communiceren naar onze deelnemers en andere belanghebbenden over de manier waarop we onze beleggingen inzetten om klimaatverandering tegen te gaan. Daarom besteden we in ons jaarlijkse [Verslag Verantwoord Beleggen](#) ruim aandacht aan de voortgang op de doelstellingen uit dit klimaatactieplan. In dit verslag maken we inzichtelijk op welke onderdelen we stappen hebben gemaakt en wat er nog moet gebeuren om de doelstellingen te behalen.

In het [Verslag Verantwoord Beleggen](#) publiceren we tevens onze klimaatrisicorapportage in lijn met de TCFD principes, hierin is ook meer informatie over de uitvoering van ons klimaatbeleid te vinden.